

An de liende

is een elektrisch Stellingwarfs maandblad
van de stichting Stellingwerfs Eigen (sSe)

Oplage: 519 e-adressen
2de jaorgaank, nummer 1
Daotum: 1 jan 2007

Redaktie: Frank de Vries
Piet Bult

Aemels: info@stellingwerfs-eigen.nl
Webstee: www.stellingwerfs-eigen.nl
(Hier vien ie ok et archief van An de liende.)

ISSN : 1872-4108
NUR : 525
SSE : 0701

Verantwoordelikhied m.b.t. et copy- en auteursrecht van instuurd wark ligt bi'j de instuurder.
Copy- en auteursrecht van instuurd wark bin en blieven van de oorspronkelijke maeker.
De redaktie/uitgever nemt gien verantwoordelikhied veur inzinnen wark!
Et deursturen van dit blad mag allieud zonder veraanderings.
Kiek op de laeste bladziede veur meer spulriegels.

De inhoud van disse maand:

• Van de redaktie	3
• Agenda	4
• Dri'jekont	5
• Ni'jjaorsweensen	6
• Kotte reakties	9
• Oorlogsgedichten van Nel	12
• Wussen jim dat...	13
• Et Battenpad	14
• Gedichten, verhaelties, wedstrieden	15
• Taeltuun	16
• Deurdaenkerties	17
• Gedichten	18
• Kotte fulieton	19
• De schotteldoek	20
• Blaeder	21
• Streektaelartiesten	22
• Winterreize	23
• De Stellingwarver Biebel	24
• Stelling van de maand	25

In memoriam...

Zomar opiens raekte in de weke veur de Kastdaegen, Frank zien moeke weg. Ze is vuventachtig jaor wodden. Veural veur heur man, de kiender, familie en aandere kunde een groot verlös.

Ze hadde oons ok nog zo graeg wat veerder helpen wild mit et beter en mooier maeken van de teksten in de Stellingwarver Biebel. Jammer, die tied wodde heur niet geven. Wi'j zullen nog vaeke es an heur daenken zoas ze toerlings mit een hiele mooie voonst veur een perbleem op 'e lappen kwam.

Opschieten...

Die verhaelties van tiene, negen, achte, zeuven... Stellingwarvers moe'n eins veur de vuventwintigste van disse maand bi'j de redaktie binnen wezen. An now toe bin d'r nog mar hiel zunig...!

Van de redactie

De eerste jaorgang zit d'r - vlogger awwe dochten - op en we beginnen dit ni'je jaor mit veur alleman de beste weensken vanzels. Nee, we wo'n dit jaor niet duurder, we gaon gien fusie an en d'r valen ok gien ontslaegen. We hebben mit dit eerste nommer van et ni'je jaor wel een peer ni'je regels deurvoerd. De opsomming van kraante-artikels 'In et ni'js, uut et ni'js' lao'we achterwegens en we nemen oonszels veur om wat minder tegen de sSr 'an te trappen'. Deur disse en et veurnemen om et 'pb-gehalte' wat te minderen neffens weensken van pattie lezers zal et blad ok drekt wel aorig dunner wodden of... zol d'r krek daaromme meer (literair) wark instuurd wodden? Dat wiwwe dit ni'je jaor dan ok graeg es ofwaachten. We hebben nog wat veurraad liggen dat moe'we vanzels nog even kwiet mar dan beloven beterschap. O ja, lees de ni'jjaorsweens van Tuller - veerderop in dit blad - d'r ok mar even op nao...

Lao'we es mit et goeie ni'js beginnen: Pieter Jonker hoolt d'r mit ingang van dit jaor mit op! Et minder goeie ni'js is dat Sietske Bloemhoff et direktorsstokkien van Pieter overnemt. Niet dat Sietske zoe'n minneniene is vanzels, mar hadde d'r now niet es wat jong vas bloed in moeten? Op disse maniere blift et toch een betien inteelt en seins toch nog wat een incestu-euze klup. Oeps... dat zowwe now niet weer doen. Mar eerlik is eerlik, d'r hadde vanzels gewoon iene van buten antrokken wodden moeten. Eerst was Pieter de 'baos' van Sietske en now is Sietske dan de 'baos' van/over Pieter in zien zestien stafuren in de weke. Zoks gaot vaeks niet zo hiele lange goed. We waachten of...

Veur dit spiksplinterni'je jaor hewwe ok wat toezeggings in de agenda staon om verhaelen te vertellen. Nee, gien verhaelen veur oolden-van-daegen of zoks – daor hewwe in de Stellingwarven al iene veur – mar veur aktievelingen die toevallig deur oonze streek trekken en die interesse hebben in streektael. Wie ok slim interesse het in streektaelen is Thea uut Enschede. Zie veerderop in dit blad heur oproep veur streektael- en dialektgedichten veur alderhaande speciaole gelegenheden.

We vraogen in dit blad ok speciaol ommedaenken veur een riegel gedichten van 'Nel' die in de laeste oorlog maekt binnen op een onderdukadres op De Haule. Nel, schoelnaeme van Jenny de Jong, was iene van de onderduiksters die doedestieds bi'j de familie From op De Haule onderdeuken zeten west het. Van now tot en mit meie hewwe acht gedichten van heur haand die nog niet eerder eupenbaor maekt binnen: Honger, Zwart, de Landwacht, Rust, Weemoed, Onderduiker, Dank en Het gaat goed. Jan From het postuum in feberwaori 2003 van Yad Vashem de 'Medaille van de Rechtvaardigen onder de Volkeren' kregen.

In de kraanten wodde deur de Gemiente Stellingwarf-Westaende kondschop daon van (alweer) een taelonderzoek. Vanuut de 'waandelgangen' wee'we dat d'r op 't heden ok nog een taelonderzoek naor et gebruik van et Stellingwarfs lopt. Dit laeste onderzoek zol trouwens minder as een tiende (!) kosten van et onderzoek waor Burgemeester Van Klaveren naor verwist en de ciefers kommen van 't zoemer beschikber. Dit blad is de primeur van die ciefers toezegd. We bin beni'jd...

Mit een vrundelike groet van,
Stichting Stellingwerfs Eigen
Frank en Piet

Agenda

Op zundag **4 feberwaori** is d'r morgens om 10:00 ure een Stellingwarver dienst in de karke van Else. Veurganger is Jan Koops van Oosterwoolde.

Zundag **21 jannewaori** is d'r van 11:00 tot an 17:00 ure een groot harmonike / akkordeon festival in et multifunktioneel centrum Dalzicht an de Frieseweg 39 in Ooldemark.

Op **17 meert** is de negende Nederlaanse dialektendag in et kongrescentrum van Lamot in Mechelen (België). Disse dag wodt verzorgd deur de 'Stichting Nederlandse dialecten'.

Reünie...

Nao et boek over et Fochtelerveld, waarin de schriefster Alie Alberts o.e. over heur jeugd daore, mar ok over heur legere schoeletied in Appelsche vertelt, wodt an 't aende van jannewaori een reünie van de zesde klasse van chr. legere schoele van meester Van der Laan holen in de Hoolten Klinte, et gebouw van de Historische Verieninge van Appelsche. Prachtig, midden in de bos, op et plak van de bekende Appelscheter huweliksmark in de jaoren 1962-1963 waar een protte meensken een hiele mooie heugenschap an beweren. Et is wonder boven wonder lokt om alle leerlingen weeromme te vienen en te nugen veur disse dag en... iederiene het him anmelded. Alie organiseert disse dag tegere mit oold-klassegenoot Jan Zijlstra. Ze hebben een prachtig pergramme innenner dri'jd mar dat is nog geheim, aandere is 't op de grote dag zels gien verrassing meer. Mar et gaot prachtig wodden, dat is grif. Sommige oold-klassegenoten bin via oproepen in de kraanten opspeurd. Zi'j zullen mekeer nao roem 40 jaor opni'j tegenkommen en ze bin allemaole geboren in of rond 1951.

Ik zoek voor alle gelegenheden dialektgedichten.
Jammer dat ik geen nieuwjaars- gedichten op tijd kon krijgen.
Alle jaargetijden, Pasen, Pinkster, enz. zijn welkom, heb ik altijd tekort.
Ik presenteer n.l. een dialektprogramma voor de radio in het verzorgingstehuis in de buurt.
Hopelijk kunt u mij daarmee van dienst zijn.

Vriendelijke groeten,
Thea de Haan-Visser
Enschede

-red-: wie helpt Thea es even uut de braand en wil wel es beroemd wodden deur de radio in Enschede en wiede omtrek...? Insturen kan naor de redaktie van 'An de liende'...

Dri'jekont

Tsja, de redactie van An de Liende wil meer Stellingwarfse dingen cq zaken in Dri'jekont. Maar aangezien ik zelf niet in de wondermooie Stellingwarven woon, is en blijft dit moeilijk.

Ondanks dat het weer niet echt bij het jaargetijde (winter) past, zijn de meeste mensen deze maand bijna altijd blij. In deze “donkere” maand worden kennissen en familie bezocht. Of die er in de rest van het jaar niet zijn. Iedereen heeft behoefte in het hele jaar aan belangstelling van kennissen en familie en niet in die ene maand van het jaar.

Dan sturen de meeste mensen ongebreideld kaartjes naar kennissen en familie met de wens dat het volgend jaar weer goed met je zal gaan. Nou het gaat elk jaar slechter met mij. Alles wordt weer duurder en we moeten de buikriem steeds maar meer aantrekken. Noem mij eens één iets op waar het beter wordt! In de gezondheidszorg zijn de remmen totaal los en betaal je je letterlijk blauw aan premie. Op de energiemarkt precies zo. Ze verhogen de prijzen maar om toch vooral de winst te halen die ze vorig jaar ook haalden. Zuinig zijn met energie wordt dus niet beloond maar daar word je voor gestraft, want de energiebedrijven halen hun winst dan niet en verhogen onder het mom van de gestegen kosten weer de prijzen. De stijging van olieprijsen is ook zo'n mooi stokpaardje van de energiebedrijven.

Voor mij echt geen reden om iemand een goedbedoeld kaartje of wens te sturen. Nee, ik ben meestal weer erg blij dat we weer januari hebben en dat de wereld, op bovenstaande dingen na dan, weer gewoon doordraaid. Aan het einde van januari kun je alweer het langer licht worden van de dagen merken.

't Is walgelijk hoe de overheid nog steeds bezig is om de gulden definitief de nek om te draaien cq uit te bannen. Alleen Nederland heeft zijn oude geld als enige vernietigd. Er is geen enkel land in Europa dat zo stom is.

Het centraal planbureau blijft de mensen ook weer zand in de ogen strooien door te verkondigen dat de euro het leven echt niet duurder maakt. Och, er zijn en blijven mensen die je daarmee voor de gek blijft houden, maar het papier is gewillig en de meeste mensen kunnen de manier hoe dit gecontroleerd wordt toch niet nagaan. Zo'n bureau zal het dan wel weten, wordt gedacht.

De laatste roman van Johan Veenstra is opgenomen bij Omrop Fryslân. Johan wil nu nog meer verdienen dan dat hij nu al doet aan het boek dat een groot succes blijkt. Iemand anders komt als eerste met het idee, maar omdat er dan “gehandeld” gaat worden met dichte beurzen, geeft meneer niet thuis. Er zitten visueel gehandicapte mensen te springen om het gesproken boek. Maar daar heeft niemand een boodschap aan. Geld en nog eens dat ellendige geld. Daar gaat – bijna - iedereen meteen voor door de knieën. Dat zijn overigens zijn eigen woorden.

De wrotter

Ni'jjaorsweensken...

Mindert...

In noflike en gesellige tiid tawinske!

Mindert de Wit

Henk en Petra...

Prettige kerstdagen en een goed 2007.

Henk en Petra Hankel, Wolvege

Roely...

Ik weenske jim en alle schrievers en
lezers van 'An de liende' een
Geweldig
Goed
Gelukkig mar bovenal
Gezond
2007

Liekas een 'ooldvaeder' vri'jvertaeld
al es zegd het:

*'Och weren alle meensken wies
en elkeniene dee wel,
de eerde, 't was een parredies
now is 't vaeke een hel.'*

Roely

Marten...

Aan ale leesders van 'An de liende'
en benoam aan mitwaarkers van
'Biebel in et Stellingwarfs':
veul zegen ien t Nij joar!

Mit noamens Liudgerstichten,
Marten van Dijken
(regelder Biebelvertaalkerwaai)

Jan...

Een goeie jaorwisseling, en een
goed 2007.

Jan

Z.K. èn Z.N.

Vruger wier d'r hier noit nie veul geschreve;
de haand stonne beeter nor de schup ès de pèn.
Mar ins in 't jaor wier de schreijfkunst bedreve;
ze stuurde 'n kaart mi de letters: Z.K. èn Z.N.

Ins in 't jaor wiere d'r kaarte geschreve
nor familie èn vriende dichtbij èn wijdweg.
Hoe gaoget mi ùllie, hoe is 't leeve? ...
ston daor nie op, al is't zunt dè-k-'t zeg.
Schréijve hurde nie bij de daaglekse dinge,
ze pènden mist enkelt mar letters nor 't adres.
Dè hurde d'r zoo béij in ons Brabantse kringe,
dè leerde gij zoo ès vanzèlfsprekende les.

Ge denkt òn die mense van toen nò die jorre,
die ge in oew umgeving nie daagleks mer ziet.
Wè zó d'r van hullie ammòl wel zen geworre?
Zón ze 't beeter nou make of speule ze kiet?
Kèrsmis is d'n ted um 's wè gòn te schréijve,
zoo van: ik bewijs dè'k oe vergeete noit ben.
Ik hoop dè we same bevriend nog lang bléijve.
Alle goeds èn houdoe, Z.K. èn Z. N.!

Op kaarte vol sneuw èn vol kaauw wier geschreve
nor mense die ge hat in gedachte èn hart.
Ok al ware die ùit oew wirreld verdreve,
ze kregte toch in òndacht dan efkes d'r part.
Ge liet ze dan wete: ik zé'w nie vergeete;
ik schréijf um te zegge dè'k oe nog ken!
We hen hier mi hard werke goedzat te eete.
Alle goeds èn tot ziens, Z.K. èn Z.N.

'n Schón gewónte wordt zoo al lang durgegeeve,
mar alle jorre denkte: 't wordt wè te veul.
Mi e-mail kunde 'r heel hèndig vort neeve.
't Kost ok veul gèld èn veul moeite, dè speul.
Èn dan telde d'r al veul meer vort ès honderd
en denkte: zón ze ammòl zó gek mi ons zen?
Ge twijfelt bedonderd èn pènt, ins nog verwonderd:
allee, alle goeds èn houdoe, Z.K. èn Z.N.

Vruger wier d'r hier noit nie veul geschreve,
de haand stonne beeter nor de schup ès de pèn.
Mar ins in 't jaor wier de schreijfkunst bedreve;
ze stuurde 'n kaart mi de letters: Z.K. èn Z.N.

Cor Swanenberg wenst oe
Zalig Kèrs'mis èn Zalig Neijaor

Tuller...

Een gelukkig ni'j-jaor:

De tied lopt mi'j soms vusen te hadde, veur daj' et weten is d'r al weer een jaor omme. Piet en Frank vunnen dawwe mooi een ni'jjaorweens opnemen konnen. Now bin'k al jaoren leden stopt, nee dat is niet et goeie woord, ik bin d'r nooit an begonnen om mit die mode van kaortiessturen mit te doen. Desondanks valen ze mit bossies bi'j mi'j in de busse. Ik bin niet van plan om de P.T.T. te steunen, deur dit oolde gebruik in staand te holen. Want lao'we eerlik wezen, wie zol ik niet et allerbeste toeweensken in et ni'je jaor. Elkeniene toch. Mar dat kost een vermogen an postzegels. Et is wel aorig om naost al die reklame ok es een persoonlike noot van iene te vienen, somstieden mit een mooie foto van heurzels of de kiender. Mar meerstentieds is et iene uut een pakkien van twellem. Nee, laoten ze et dan vergezeld gaon van een mooi verhael of een mooi gedicht in et Stellingwarfs bi'jgelieks. Kaorties van meensken die in een hiel jaor of soms ok jaoren niet zien, zien et as plicht kontakt te holen middels dit kastkaortien. Of zol et zo wezen da'k bi'j heur op de kompjouterlist stao en et heur te vule muuite is om mi'j deur te haelen. Hoe et ok zij, Ik weenske alle meensken een hiel goed 2007 toe.

Veurnemens:

Bi'j et wisselen van jaoren heuren ok veurnemens. Zo was ik veurnemens om niet meer wat in sturen. Ik hebbe Piet d'r al vaeker op wezen, dat hi'j es mit al die muggezifteri'je angaonde de Schrieversronte opholen zol moeten. Ok he'k 'm al es zegd, da'k et Bultgehalte wat an de hoge kaante vun. Aj' dan ok nog tussen de riegels deurlezen en et je opvaalt dat aandere meensken in de stijl van Piet schrieven gaon, vraoge ik mi'j of as zoks bi'jdreegt an de kwaliteit van et blad. En ondanks dat..... He'k toch bewondering veur jim deurzettingsvermogen om dit op te zetten, en laoten we de hanen ok in eigen buse stikken; as d'r meer meensken gebruik zollen maeken en ok es een stokkien An de liende zol hangen, zol d'r een mooiere kraante ontstaon. Dus laot elk die et Stellingwarfs of een aere streektael een waarm hatte toedreegt, him veurnemen om et kommende jaor wat in te sturen.

Veul heil en zegen in et ni'jjaor - volle lok en seine - een zegend ni'jjaor - alles wat weenselik is - de beste weensken - een goed 2007.

Tuller, dec. 2006.

Foto's...

-red-: We kregen ok een stokmennig Ni'jjaorsweensen mit of op een prachtige foto. Et is eins mar wat jammer dawwe daor toch wat muuite mit hebben want een plaetien zorgt d'r vaeks veur dat dit blad drekt 'giga-groot' in omvang wodt. Een klein betien foto is al gauw zoe'n honderd of alderdeegst een peer honderd Kb groot. Een foto van een beheurlike kwaliteit zit vaeks rond de aanderhalf Mb. In dat laeste geval hej' mit twee foto's al meer as dat d'r in pattie aemelbussen past en dat hoolt dan weer in de ontvanger hielendal niks krigt ("mailbox over quota"). Mar et blift wel es jammer, dat blift et...

Parodie op "Oude jaor" uut "Kun je nog zingen, zing dan mee."

't Olde jaor

"t Olde jaor, wi-j laoten joe rusten
Nao een trogblik veur wi-j verder gaon
't Ni-je jaor is al geboren
Veur wi-j hier bi-j stil em-m estaon
Gaot een ieder zelf te raode?
Eer die vraoge is edaon
Was er haat, succes of twiefel
Of ef de tied dit doen vergaon?

"t Olde jaor in wis-lend karakter
Die verdreet en kolde bi-j zich had
Lonkend naor de zunnestraolen
Vol van hoop op 't vereffende pad
Olde jaor, joe'n daegen, joe'n maonden
Vleugen veurbi-j as een raozende wiend
Vol vertrouwen op liefde en waarmte
Een veilige toekomst veur man, vrouwe en **kiend**.

Femmy Woltman-Groen

Gietern

en **de beste wensen veur iederiene**.

Pia en Lenus...

Prettige Feestdagen en een
voorspoedig Nieuwjaar.

Pia en Lenus van der Broek

Sjoukje...

Bi'j dissen wil ik jim een hiel gezond
en succesvol jaor mit de digitale
kraante toeweensken.

Sjoukje Oosterloo

Corrie...

Hallo makers en lèzers van "An de liende"

Ik wense jullie völle gezondheid en
alle goeds veur 2007.

En succes met oen skrieveri-jje.

Corry Overmars, Hasselt

Vergeten...

Ik hebbe et eins vergeten mar weenske ok
alleman een Gelokkig Ni'jjaor...

Frank en Piet...

Wi'j, as redaktie van An de liende mar ok as vertaelers van de Biebel in et Stellingwarfs
daanken alleman veur de bi'jdregen en hulpe die we et oflopen jaor kregen hebben. Wi'j
hebben d'r weer een protte nocht an om d'r dit jaor ok weer voluut tegenan te gaon. We
hopen dat jim - en daor meugen ok nog wel een peer bi'j - ok weer volop mitdoen.

Frank en Piet

Kotte reakties

Burgemeester...

Burgemeester Van Klaveren mar daenken dat hi'j in een makkelijk te besturen gemiente terechte kommen was. Niks gemakkelijk dus...

- alweer een extra subsidie veur een taelonderzuuk van dat 'stoffige' Stellingwarfs,
- alweer een miljoen veur de eigen organisaosie op et gemientehuus.

-red-: Beste burgemeester, ie hebben hielendal geliek. Et TOS-projekt krigt deur de jaoren al zoveul geld toestopt waor de 'gewone man' niks gien risseltaot van zicht. En al die kommenikaosieperblemen op et gemientehuus hebben onderhaand (al eerder is d'r een protte geld instopt) ok genoeg centen kost. Beide weggooid geld dan ok. Beste burgemeester hool je poot (sorry) dan ok stief en laot zoks niet gebeuren!

Gou'n Oabend,

An de 'Liende' hett mii weller 'n Buelt Pleseyr mookt. 'n Peer Kwessies/Froogen:

1. "Vrundelike, aorige verhaelties moe'n ok, mar echte literatuur heurt seins zeer te doen." (J. Veenstra; in siin website)
Wat will hey door-mit zeggen? "Freundliche, ordentliche Geschichten machen auch Mühe, aber echte Literatur hat etwas mit Schmerz zu tun."??? ('seins'??; hebb 'ck naarms/nowhere funnen)
2. Wat of wokeyn is "De Wrotter"?
3. Wat meynt "Dri'jekont"?
4. Wat is eyn "Pietepakhuus"? Adventskalender? Nee- dat mutt anners wat ween...

Jii hebbt door jo nu all 'n goude Ronde van begabte un erfohrene Schriiverslüüd tohoup. In Sünerheyd gefalt mii de typ'sch Nederlannsche Humor, van dennen k'rekt Du ouk 'n Baarg hesst. Dat kann 'ck ne, un wenn 'ck hunnert Joorn oul waard. Obschounst- mitünner erinnert mii dat an miin Nobers hier; dey hebbt ouk sou eyn Zoort van 'verschmitzter Hintergründigkeit' (ondeugend Zin in 'n Achter-grond).

-red-:

- 1.: "Vrundelike, aorige verhaelties..." dat is wel mooi en dat moet ok wel om oonze streek-tael levendig te holen mar "echte literatuur" daor is eins meer veur neudig, dat moet uut et hatte, uut de ti'jen kommen. 't Is krek as mit poepen: hoe zeerder as et dot des te lekkerder is et vaeks.
- 2.: "De Wrotter" is de schoelnaeme van oonze vaaste kollumschriever en betekent zoks as: hadde warker, schripper of vrotter, mar dan op zien Fries.
- 3.: "Dri'jekont" is een begrip zoks as: mit alle wienden mitwi'jen, iene die een miening of een gedaachte gefit waoj' alle kaanten mit uut kunnen.
- 4.: Nee, een "Pietepakhuus" was in dit verbaand gien Adventskalender mar hier wodde lichtkaans doeld op et maggezien van de Ivoren Toren in Sunderklaosstemming.

*(Kiek veur dat **kelender** ok even in de taeltuun veerderop in dit blad.)*

Ge-aemel en hiete kestanjes...

Waor Johan Veenstra alliend mar een betien aemelt over de grote bosten van een pelisie-vrouw onder zien neuze haelt Bertus Postma uut Beetgummertmolen de kestanjes uut et vuur.

In et Gemientehuus van Westaende vreug Bertus in et Fries om et burgerjaorverslag van de Gemiente ok in et Stellingwarfs te prissenteren. Nao zien oproep begon Jan en alleman in alderhaande taelen deurenneer te praoten in dat hoge Gemientehuus. Hiel even een echte toren van Babel. Dat verslag in 't Stellingwarfs komt d'r trouwens niet, zee Van Klaveren...

Nao alle regen...

Nao alle regen van de veurige keren nog een wies woord:

Zoals eerder werd opgemerkt, werd de eerste regentijd afgewacht, voordat met ploegen en zaaien kon worden begonnen. Deze tijd werd aangeduid met "vroeg" regen. In de maanden maart en april valt er een malse regen, die "late" regen wordt genoemd. Hierdoor werden de akkers goed bevloeid, wat ook nodig was om een rijke, overvloedige oogst te krijgen. Tussen deze beide regentijden, lag de winterregen. Dit waren zware buien, waarbij het water naar beneden gutste.

Direktiewissel...

Uut et i-dagboekien van Johan Veenstra:

“Gisteraovend ston et trouwens in de kraante: Pieter is mit ingang van et ni'je jaor daor gien direkteur meer. Sietske Bloemhoff volgt him op. Ik wus al een schoft dat dit ni'js d'r an zat te kommen. Pieter gaot et wat rustiger an doen, hi'j blijft veur twie daegen in de weke bi'j de Schrieversronte warken.”

Oeps, oeps en nog es oeps...

De ni'je veurzitter van de Schrieversronte Doeke Duursma, wodt beld deur de lokale radio (uutzending Huus en Hiem 17 dec. j.l.):

DD: *“Ik wodde beld mit de vroage of ik veurzitter wol wodden. Ik hebbe doe wel even nao moeten daenken. ... Ik hebbe wel wat mit de Stellingwarfse taol.”*

Drie fouten tegen de heufdenmarken van et Stellingwarfs in de eerste zinne van zien maiden speech liekt oons wel arg vule van et goeie (wodden wol, naodaenken moeten, tael).

Versteld...

Steeds sta ik er versteld van hoe jullie 'An de Liende' weer vullen. Wat mij echter opvalt, er zijn weinig of nauwelijks foto's en/of illustraties in worden op genomen. We leven in een visuele wereld.

'Vrunden binnen als trekvogels, als 't koald wordt, goan ze vot'.

Lenus

(-red-: zie oonze jammerpiene een peer bladzieden eerder)

Johan...

Gien bollekalf
of voetbalblad

Gien popgroep
stripheld
of draever

Mar die zangerende weerwikker die algedurig deurtoekert.

Uut de diepten roept hi'j tot oons:
dreugde appelties, dreugde appelties
leasepoes, leasepoes
(flashback)

Die glaezen brogge Johan, komt d'r nog wat van?

Remco Aarnink

Bescheid van Sunderklaos...

Sunderklaos op 't witte peerd
zet je schoegies bi'j de heerd
wie wet dot hi'j d'r wat in
en is 't je ok nog naor de zin.

Die kaans is liekwels niet zo groot
want d'oolde man die is al jaoren dood
van al die rotkiender, hi'j was bekof
ligt hi'j now al jaoren in Spanje op et hof.

Et is je moeke of je heit die wat in je schoe dot
wees tevreden want ze hebben d'r lange veur ommevrot
en as 't niks is, breng et dan naor de winkel weeromme
mar vraog me dan ankemjaor ok niks weer, potdomme.

Sunderklaos

Bescheid en wat vraogen...

- Stichting Et Boekefoons is een apatte Stichting naost de sSr. Beidend hebben etzelde bestuur. Dat Boekefoons is d'r kommen op advies van de subsidiegevers. Et is een maniere om de inkomsten (verkope boeken etc.) los te zien van de Stichting Schrieversronte (ik vien et mar een vremde constructie trouwens, want de subsidiegevers weten dan toch dat et allemaole etzelde is?). De vergeerding van de sSr is/was ok altied in twie patten: eerst sSr dan et Boekefoons.
- Is et zo neudig om zoe'n lange opsomming te geven van alles wat d'r an Stellingwarver rebrieken etc. in de kraanten staon het?
- Wat minder inzunnen stokken van altied dezelden, vien ik.
- An de Liende is gien twiede wodden mit de Schriefwedstried. Ze wodden allieend nuumd in et juryreppot.

Oorlogsgedichten van Nel

Tot meie plaetsten we van onderduukster Jenny de Jong - schoelnaeme: Nel - iedere keer ien of twee gedichten. In disse gedichten brengt zij heur gedaachten as onderduukster helder onder woorden. De gedichten bin niet eerder in de eupenbaorhied brocht en meugen zonder schriftelik goedvienen ok niet veerder bruukt wodden (© *anne bult*). Et bruken van disse gedichten kan aliend regeld wodden tegen een vergoeding van op zien minst 50 euro veur een nog te bepaolen goed doel (*kan via een aemel an de redaktie van An de liende*).

Jenny/Nel schreef disse gedichten doe ze onderdeuken zat bij Jan From op De Haule. Ze was hiurveur al een poze onderdeuken west bij Landmeter, vracht- en busbedrief, ok op De Haule. From woonde daar op een boerkeri'je, doe disse gedichten in jannewaori '43 tot april '45 schreven binnen, mit nog viere van zien kiender. Daar was ok een twieling bi'; een maegien en een joongien. Zien vrouw was al jaoren eerder op jonge leeftied wegreaekt. Zien boerkeri'je lag een peer honderd meter van de hadde weg of, schuin achter de bekende winkel van Hendrik Legendal. Bi'j From zatten ok wel es vuuf onderdukters toegelieke: twee jongens, een maegien (Jenny) en een trouwd stel. From het in feberwaori 2003 van 'Yad Vashem' postuum hier de 'Medaille van de Rechtvaardigen onder de Volkeren' veur kregen.

Honger

In het eens zo vrije Nederland
Met al zijn mooie steden
Gaan dood en honger hand aan hand.
In 't eens zo vrije Nederland
Wordt thans gebrek geleden.

O geef mij toch een stukje brood,
Hooft moeder steeds maar vragen.
Maar ach, zij is in grote nood,
Het arme kindje wacht de dood,
Het is niet meer te dragen.

Want heid' en ver ging zij erop af
Om voedsel te bekomen,
En als men haar dan eten gaf,
't Gezin nog spaarde voor het graf,
Wordt haar dit wreed ontnomen.

Zo sterven in 't bezet gebied
De mensen klein en groot.
't Is al ellende wat men ziet.
Ja, in het Duits bezet gebied
Daar lacht alleen de dood.

In 't eens zo rijke Nederland,
In dorpen en in steden,
Daar heeft gebrek de overhand.
In 't eens zo rijke Nederland
Daar smacht men naar de vrede.

Nel

Zwart

Zwarte eieren, zwarte boter, zwarte melk,
noem maar op.

Alles kan men zwart wel kopen,
Als men het geld maar heeft bij hopen
Tik je veel nog op de kop.

Geld verdienen, veel en gauw
Doen die zwarte handelaren
Die er blakend wel bij varen.
Wat deert hen die oorlog nou?

Maar het is de mind're man,
Die niet in het geld kan graaien,
Hij is zeker voor de haaien,
Daar hij niet zwart kopen kan.

Ja, de mensheid is verdeeld,
Want de rijke groeit ervan,
Honger lijdt de arme man;
Dat is het zwarte oorlogsbeeld!!

Nel

Wussen jim dat...

Wussen jim dat...

- Een welduurvoede Amerikaan, een zekere meneer Morris in Nederland vertellen kwam dat konflikten in de wereld de armoede en et voedselgebrek vergroten.
- Hi'j daor ok bi'j vertelde dat Nederland him altied wel sterk maekt veur giften en hulp.
- Ze him over de stille armoede in Nederland bliekber niks verteld hadden.
- Rechts naotrappen gaot, as ze et niet winnen kunnen.
- Berlusconi van kwaadhied in mekeer zakte, doe hi'j vernam dat de sociaolisten et ok wel es veur et zeggen hebben wollen.
- Zien vrunties him ok nog lichamelik ondersteunen mossen, toen hi'j vertellen gong dat et now mit Italië niet goed kommen zol.
- Rechts de demekraosie wat meer respekteren moeten zol.
- Stellingwarfs Eigen in 2007 ok weer present wezen zal op de Berkoper mark.
- Ieder zich ten alle tiede gratis anmelden kan om et elektrische blad An de Liende te kriegen.
- In Ooldemark op zundag 21 jannewaori een spraankelend ni'jjaors harmonica/accordeon festival plakvienen zal, in et M.F.C. Dalzicht.
- Dat accordeonorkesten, en de Ni'jlaemster Skotsploeg in Fries kostuum hier ok an mit doen zal.

Henk de Vries

Lombok hier...

hallo allemaal <stop>
hier een berichtje voor jullie uit lombok <stop>
alles prima in orde hier <stop>
al onwijs veel gezien <stop>
eerst heel hectisch op java <stop>
grote steden veel autos files uitlaatgassen <stop>
bandung heel mooi buiten stad <stop>
leuk in zon fietsbak gezeten badjak <stop>
ook bij krater gaan kijken en theeplantage <stop>
vandaag rondje gereden op lombok <stop>
veel gezien rijstoogsten met ossen <stop>
paardjes sasakdorp en een weverij allemaal geweldig alleen veel te warm <stop>
die mensjes werken zich kapot in die hitte <stop>
je bent blij als je in de auto met airco verder mag <stop>
o ja ook nog in vissersdorpje geweest kwam juist een bootje aan <stop>
de natuur is geweldig op lombok <stop>
weer bij apen geweest zo leuk eten uit je hand <stop>
ook lekker in zee gezwommen maar ik vind water te warm de anderen niet <stop>

nou alles is kwa gezondheid nog steeds in orde al is de stoelgang nog niet om over naar huis te schrijven <stop>
morgen gaan we snorkelen bij een eilandje <stop>
nou ik ga sluiten <stop><stop><stop>

Diana

Et Battenpad...

De oolde Battenbrogge leut et ofweten

Zwaor materiaol gong over heur henne, en doe lag ze in de vernieling. We hebben et zels lezen kund in Aanpakken en de Liwwadder kraante. De boswaachttertjes van Staatsbos hadden et d'r mar drok mit. De padviendershoeties wodden nog es wat stoerder op et heufd zet en de sporen wodden nog es opni'j naoplusd. Ze dochten as eerste an een trekker mit een stronttank, wat eins ok wel veur de haand lag, want die zien ze wel vae-ker in et stille Battengebied henne-weer-denre rieden. Mar bi'j naoder inzien was de-feensie vermoedelik even van de eupenbaore weg ofraekt. Of hadden disse soldaoten een oolde militaire kaorte bruukt waor et Battenpad nog op ston?

Now was de Battenbrogge wel hiel wat wend deur de jaoren henne. Veur de oorlog gongen de boertjes van de Mienthe mit peerd en waegen al over heur henne, o.e. mit rogge naor de Koperaosie in Berkoop om de rogge daor maelen te laoten. Lukkes, Verwer en Biel, boeren uut Berkoop gongen altied over de Battenbrogge om bi'j heur laand te kommen. Een grunteboer uut Noordwoolde, Jan Wiederholt maekte ok geregeld ge-bruuk van de Battenbrogge as hi'j naor Berkoop te venten gong. Ja, wie uut de omlig-gende dörpen maekte gien gebruik van die prachtige hoolten brogge? In de laeste we-reldoorlog hebben vrund en vi'jaand et vege lief redden kund, mit daank an de Batten-brogge. Doe leut ze ok nog wel es militaire voertuugen toe, mar om dan goed zestig jaar laeter nog zwaordere militaire voertuugen over je hennegaon te laoten, dat was te vule vraagd.

Tieden bin veraanderd

En now het Staatsbos et zeggenschap, wie as wel en wie niet over de Battenbrogge mag. Ze kun nog niet hielemaole zonder heur. As privé broggien van Staatsbos en Waeter-schop het ze et bi'jtieden zuver nog drok, bi'jglieks as de rietoogst volop an de gang is in et aandere o zo stille Battengebied. Best wel gezellig heur mit de rietsnieders die daor inhurd wodden. Ze hebben stevig riedend materiaol en ok wel radio's mit mooie me-ziek. De grune jeep van Staatsbos, de boswachter achter et stuur mit zien grote hoed op, is nog et mooiste van wat d'r de laeste jaoren over de Battenbrogge gaot. De wilde orchidenen zollen d'r van in de knoppe schieten en de vermiende zeldzeme voegels van de schrik votvliegen.

De gemienschap van de omliggende dörpen mit heur plaetselike belangen hadde graeg zien dat et Battenpad mit heur oolde brogge pebliekelik in ere hersteld wodden zol. De beide gemienten Oost- en Weststellingwarf stonnen d'r welwillend tegenover. Staatsbos, doedestieds onder leiding van de heer Van Hul, gaf alderdeegst grun locht as et tracé krek as vroeger, recht deur de netuur lopen zol en as d'r een ienvooldig fiets- en kuier-pad ontwikkeld wodden zol. De veeholder die de neudige toezegging doen mos om et laeste stokkien op de Mienthe in te vullen zette nao familieberaad, et locht ok op grun. Laeter is dat jammergenoeg weer introkken.

De boswachter vertelt now in de Liwwadder kraante dat et ofblaosd is.

Neffens mi'j gaot disse man te veer mit disse uutlaoting. Staatsbos is van oons allemaole en as een gemienschap mit mekeer et oolde historische Battenpad graeg weeromme heb-ben wil, dan zollen ze daor terdege rekening mit hollen moeten, liekt mi'j.

Henk de Vries, Noordwoolde

Gedichten, verhaelties, puzzelties, wedstrieden...

D'r weren es...

De volgende Stellingwerfs Eigen wedstried. We kennen allemaole wel een veurbeeld zoas:

Tien kleine tuinkabouters die liepen door de regen,
Eéntje was niet waterproof, toen waren er nog negen
Negen kleine tuinkabouters die wilden graag wat erven
Voordat er wat te erven viel, moest er eentje sterven
Acht kleine tuinkabouters die dronken op het leven
Eéntje dronk net iets te veel, toen waren er nog zeven
Zeven kleine tuinkabouters die waren dol op sex
Maar één die had een heel zwak hart, toen waren er nog zechs (oeps...)

Maek zoe'n verhaeltien in et Stellingwarfs, Fries of Nederlaans waorin et dan beslist gaon moet over:

Tien ... Stellingwarvers die..., doe weren d'r nog negen
Negen ... Stellingwarvers die ..., doe weren d'r nog achte
... en dan tot an de laeste Stellingwarver toe vanzels...

Insturen veur 25 jannewaori 2007. De komputer köst de mooiste en de pries wod je disse keer toestuurd.

De redaktie

Seizoengedichten

Naor et idee van een vaaste lezer van dit blad hewwe besleuten om et jaor rond gedichten te vraogen die van doen hebben mit et seizoen, haast, winter, meitied/veurjaor en zoemer. We willen et hiele jaor deur dus graeg gedichten kriegen die mit de seizoenen van et jaor te maeken hebben. We bin onderhaand al mit de haast uut aende zet en de eerste wintergedichten biwwe ok al tegenkommen. Ankem jaor drekt nao de zoemer wodden ze allemaole nog es plaetst in een speciaol ketern van dit blad en holen we een stemronde veur een anvierteringspriesien.

We lopen ok mit de gedaachte omme om (mar dan alliend) van de Stellingwarver gedichten een bundel te maeken en in drok uut te geven. Insturen van gedichten kan altied van alle seizoenen deurenneer. Tegen de tied dawwe genoeg hebben overleggen we mittenneer over et maeken van zoe'n bundel 'Stellingwarfs, et jaor rond'.

Waandelgangen...

In de waandelgangen hewwe heurd dat Johan Veenstra bi'jkotten wel es mit zien internet-dagboekien opholen kunnen zol.

In de waandelgangen heurden we ok dat (bi'j genoeg belangstelling) van zien - op Omrop Fryslân - veurlezen boek 'Een brogge van glas' een CD tegen kostpries uutbrocht wodden zal veur meensken die niet al te goed lezen kunnen.

Taeltuun

Vuuf wat minder bekende woorden uut et Stellingwarfs Woordeboek:

- ankwietsen** = opdrijven door met een takje te dreigen of te slaan
ankwattelen = steeds kwattelen
kwattelen = fluim spugen, ook: tabakssap spugen door mannen die tabak kauwden
anlieven = wennen aan de persoon met wie men trouwt
anloeken = licht aan iets trekken

Ra, ra, raar...

- kelender** = wandkalender, scheurkalender
kelenderblad = kalenderblad
kelenderjaar = kalenderjaar
en dan opiens:
jaorkelinder = jaarkalender

Vraoge...

Oons vader ston onder an de trappe doe ik van boven een protte huj naor beneden gooide.
De beste man raekte haost bedulven onder et dreug(d)e grös.

Dat bedulven (bedelven; geheel bedekken), komt dat in 't Stellingwarfs (nog) wel veur...?

Wie dot oons even bescheid...?

Weerzien...

Uut et Stellingwarfs Woordeboek S-Z 2001:

weerzien I = 1. weerzien, hernieuwde ontmoeting
weerzien II = het weerzien, 1. weerzien, terugzien

-red-: waaromme begriepen wi 'j niet altied alles...?

Deurdaenkerties

Ouderen vragen 'n hand
Kinderen geven 'n band

Hoofdpijn geeft
Koppijn

Het bloed kruipt
Waar het gaan moet

Een clown met verdriet,
Is iemand die jou lachen ziet

Lang leven is onzeker
Een leven lang is zeker

't Is nooit te laat iets te leren
't Is nooit te vroeg iets af te leren

Als je niets te vertellen hebt,
Zeg dat dan

Ik vind, u vindt,
Dan vinden we niet

Einte Sloopstra

Roke...

't Viel me fiês téêgen um mi 't roke te stoppe.
Ok al wis ik goêd: Ge gót zo nor de knoppe!
Want rokte ik nie, wier ik van snoepe steeds dikker.
En rokten ik wel, krig ik last van miene rikketikker.
En antirookpleisters, die hielepen ok al gén flikker!
Tot det ik 'r 't vollegende foefje op vond...
Ik plek me die pleisters nou vort op miene mond!

Chris Kerkhoff

Schijn bedriegt

Wat lijk je toch een fijne vent
Je kan je goed verkopen
Maar wacht tot ze je beter kent
Ze zet het op een lopen

Arno

Groet

De man tikt even tegen z'n hoed
Wat een fijne, vriendelijke groet
Helemaal af, helemaal goed
Precies zoals het moet

Arno

Liêve briêve...

As ge mit owwe liêve
Altied goêd wilt bliêve
Motte ze nie gón schriêve.
Want dink 'r án, dè briêve bliêve!
Kiek, want rakte 's oit mi hùr án 't kiêve.
Nou, dan kan z' oe donders léllek gón griêve
Dör dan 's flink de spot te gaon driêve
Mit ow liêve briêve.

Chris Kerkhoff

Hedderkes...

De hedderkes leine by 't tsjuster
: hoe dat sa, juh..?

Hja leine by 't tjsuster yn it fjild
: mei in ljochbak foar de Kryst tink'..?

Hja hâlden hiel trouw harren wake
: ja, ja...

Hja hiene har skiepkes krek teld
: 21.22..23...24....snurk, snurk

Der hjearden hja ingelsjes sjongen
: sille sy wol fan dreamd hawwe

Harr'n feskes sa blier en vol lûd
: sil grif moaie feskes west hawwe

De hedderkes gongen nei Betlehem
: op 'e kroech oan tink'

It ron doe tsjin it nije jier
: now, folle lok en seine, dan mar!

pb

Jow...

Hier hadde jow gedicht staon kund...

Schoonmaekster...

(Wat veurof gong: Nog niks eins. Ik was allierend mit een kaortien in de buse naor de supermark toogd, hadde wat bosschoppen daon en hange now dat kaortien an 't prikbod.)

Ik hadde et hielendal niet deur dat ze mit 'n beidend vlak achter mi'j stonnen doe 'k et kaortien bij de supermark op et prikbod ophong

"Vraogd: een 'interieurverzorgster' veur een peer ure in de weke bij een staonde man allierend. D'r moet daon wodden wat d'r daon wodden moet mar ie meugen zels de tied bepaolen, morgens, middags of bij aovende, deur de weke of in 't weekaende. Tillefoonnummer 0123 4567890 of een aemeltien naor mi'j@alhier.nl. Gewoon es anbellen op de Ekkelstraote nummer 13, kan ok wel. D'r is nog gien grote haost mit."

Ik was nog mar goed en wel thuis en mit de bosschoppen an 't ommepakken doe de tillefoon gong en een gewone mar dudelike stemme mi'j in de oren tetterde:

"Ja, et is mit vrouw Bakker. Ik hebbe jow kaortien mitneumen van 't prikbod bij de supermark. Jow zuken om een schoonmaekster veur een peer ure in de weke...?"

"Ja, klopt, vrouw Bakker. Ik woon hier now een peer maond en kan mi'j aorig redden al zeg ik et zels, mar d'r bin now ienkeer een peer van die deengies daor mos eins zo now en dan even een vrouwehaand an te pas kommen. Jow kennen dat vaaste wel, de raemen, de veensterbaanken, de tegelties in de badkaemer, de kookplaete en zo wat henne. Dat ja, veur een peer ure in de weke mo'k eins wat hulpe hebben."

"Now, misschien dawwe mekeer dan krek passen" zee vrouw Bakker "want ja, mien man is een goed halfjaor leden wegraekt en now moe'k zels de kost verdienen en dat vaalt nog niet toe. Now he'k al een peer ure wark bij zoe'n allemachtig groot belbedrief mar dat bin mar een peer ure en et betaelt ok niet al te best. Et wodt wel wat anvuld deur de bi'jstaand van de Gemiente mar et is al mit al gien vetpot, en aj' dan ok nog een iewig studerende dochter in huus hebben, dan weej't wel. Wanneer za'k es even langes kommen om et te bepraoten?"

Disse vrouw hul wel van deurpakken, zo te heuren, docht ik

"Now ja, ik weet niet waoj' weg kommen moeten mar ik bin now wel thuis vanzels."

"Now, dan drekt mar," zee vrouw Bakker "ik kom van de aandere kaante van 't dörp mar ik hoef vanmiddag anders ok niks meer. Zuwwe om een uur of viere mar ofpraoten?"

"Dat is goed. Tot een uur of viere dan mar. Dan zie'we dan wel veerder."

Mit da'k op mien gelosie kiek, slat de karkeklokke krek twie ure. Dat gefit mi'j nog mooi de tied om even deur 't huus henne. As vrouw Bakker zicht hoe as 't d'r now bi'jligt dan komt ze hier grif gienertied weer. Mit een rotgang vlieg ik de kaemer op en daele en smiet de oolde kraanten van een week of drieje op iene grote staepel in de hoeke, lege de beide propvolle askebakken in de plestieken poede mit aandere smerigens die naost de balkondeure staot en schudde de kussens op 'e driezitter een betien terechte. Op et aanrecht staot nog ofwas van een peer daegen. In iene gris pak ik de kleraosie op die her en der deur de kaemer slingert, neem die mit naor boven en hang de hiele bups in iene staepel over een stoel in de slaopkaemer. Zo, now et dekbedde een betien rechtekken en de beide kussens nog ommedri'jen, dan liekt et al hiel wat! Laot vrouw Bakker now mar kommen...

(Gaot aandere maond veerder...)

De schotteldoek...

Mit de schotteldoek gong et wel es reer om heer
Et was vaeke ien groot gegleer en gesmeer
Et jongvolk zal d'r wel niet zovule van weten
Mar de oolderen onder oons bin et vaaste niet vergeten
Ik wil jow wat vertellen van doedertieden
Doe wi'j de schotteldoek deur de hanen leuten glieden
Et begint morgens seins op 'e tied
Dat die doek me deur de hanen gliedt
Bi'j et kachelanzetten komt ie mooi van pas
Roet en smerigte maekt ie schone as glas
Dan koffie klaormaeken want de mannen kwammen thuus
De schotteldoek deur de koppies en de koffie op et fornuus
De kiender kommen van bedde en opoe ston op
Alleman gauw even de schotteldoek om 'e kop
De kiender naor schoele, om 'e neuze nog wat glad
Even de schotteldoek om 'e snuut en netties op pad
As de boer thuus kwam onder et stof
De schotteldoek veegde alles d'r of
Iene van de kiender had een bloedneuze kregen
Bi'j de aander mos ie wat modder ofvegen
Klaos hul een dooie moes stief in de haand
Mar de schotteldoek maekte alles an kaant
Manluden weren veur 't eten een borrel gewoon
De doek deur de glassies en ze weren weer schoon
En kreej' dan bezuuk op een dag as ni'jjaor
Dan lag de schotteldoek de hiele dag klaor
Mit euliekoeken eten, slimme de hanen onder et smeer
Even de schotteldoek pakken en klaor was 't al weer
Kwam d'r opiens es deftige vesite dat je overkwam
Beud ie zokke meensken gien koffie in daegse koppies an
Mar zundagse koppies konnen stoffig wezen
Ok disse kwaole koj' mit de schotteldoek genezen
Zo gong et mar tot an aovens laete toe deur
Altied die schotteldoek, die gong d'r veur
Gong d'r wat omme of de luier was nat
Even de schotteldoek pakken en dreuge was 't gat
Wollen de kiender niet luusteren of ze pasten niet op
Dan kregen ze een fleer mit de schotteldoek om 'e kop
Bi'j de winterdag as de schotteldoek bevreur
Kokend waeter d'r over en de doek gong d'r weer veur
En omreden et waeter toch kookte, ja zo was et mar net
Wodde deur moeke daor vot mar even koffie van zet.

Walgvoegel

Blaeder...

Krek as aandere jaoren lag d'r ok dit jaor weer een protte blad rond de Ivoren Toren. De veurman van de blaederoprumingdienst dee dan ok, krek as aandere jaoren, weer een dringende oproep an een leger vri'jwilligers om mit te helpen de omgeving van de Ivoren Toren vri'j van blad en blaeder te maeken.

Op et ofpraotte mement achter in de middag kwam Han en alleman op- en andraeven om hielendal zonder eigenbelang mar veur et Stellingwarfs mit te helpen. Mit bessems, bladblaozers, bladzoegers, harken en tuugblikken kwammen de vri'jwilligers uut alle wiendstreken vri'jwillig toestromen. Op alle hoeken van de Ivoren Toren stonnen de krojen al klaor om al et anharkte en bi'jenneer zoegde blad in te smieten. Om et ure wodden die krojen leegd in iene hiele grote kontener die drekt om 'e hoeke in een straote veerderop ston.

Krek doe 't wark zo goed as daon was kwam et rooie Renogien van de grote baos van de Ivoren Toren de oprit oprieden. Doe hi'j al dat volk mit bessems, bladblaozers, bladzoegers, harken en tuugblikken om him henne in de weer zag, die d'r as vri'jwilligers veur zorgden dat hi'j zien mooie traktement veur de kommende tied weer op een plezierige maniere verdienen kon, dee hi'j et schoefdakkien van et Renogien een aentien eupen. Krek veer genoeg om d'r mit zien wat smalle heufien deurhenne te kunnen en hi'j zette licht hanenwrievend uut aende:

"Manluden, vrouwluden, beste meensken, ik mag wel zeggen, hiele beste meensken. Wat bin ik bliede daj'm hier mit zien allen en in een zoe'n groot getal op ofkommen binnen om mittenneer, ik zegge nog es en mit naodrok, mittenneer dit kerwei tot een goed en mooi aende te brengen. En zegge now zels, wat is d'r now mooier en beter as zoe'n kerwei mittenneer, ik zegge nog es en mit naodrok, mittenneer even an te pakken. Ikzels hadde vanzels ok graeg even mithulpen mar ik hadde spietig genoeg aandere verplichtings op dit ure. Ik zol zo zeggen dat, aj'm doukies klaor binnen dan meuj'm allemaole wel een peer mooie blatties uutzuken en neme die mit naor huus as andaenken veur dit mooie wark waj'm hier vandemiddag leverd hebben. Bi'j slot van zaeke wi'k jim allemaole bedaanken en veur aj'm dommiet weer op huus an gaon, riede veurzichtig want overal ligt nog een protte blad op 'e straoten. Wel thuus!"

Hi'j zette zien rooie Renogien achter de Ivoren Toren, leup de trappe op naor zien warkkaemer, gong - zoas wel vaeker - veur 't raem staon te kieken naor al die vri'jwilligers die d'r mar weer mooi veur zorgd hadden dat hi'j zien mooie traktement veur de kommende tied weer op een plezierige maniere verdienen kon en docht bi'j himzels: vri'jwilligers en blaeder, daar zol toch eins wat subsidie veur te regelen wezen moeten...

Breur van Ybe

Streektaelartiesten...

Meer dan 2000 Streektaalartiesten!

Taalkundigen en dialectologen horen het gebruik van streektaal en dialecten letterlijk afnemen. Maar de streektaalmuziek in Nederland bloeit als nooit te voren. Van streektaalpop in de hitlijsten kijkt niemand meer echt op. Skik, Normaal, Twarres, De Kast en Rowwen Hèze bewezen het. Zangers als Gé Reinders en Gerard van Maasakkers verschijnen steeds vaker op landelijke podia. Maar ook de waardering voor baanbrekers in deze muziekstijl neemt toe. Ede Staal, Harry Bordon, Ad de Laat en Jo Erens krijgen ook buiten hun eigen provincie steeds meer bekendheid. Het vooroordeel dat slechts ouderen met een sterk ontwikkeld nostalgisch gevoel deze muziekvorm beoefenen, is onterecht. Oude en jonge streektaalmuzikanten gebruiken alle stijlen die ook in de "normale muziekwereld" voorkomen: van zeventiende-eeuws Fries tot Limburgse rap, van Zeeuwse rock tot Groninger country. Het aantal muzikanten dat zijn eigen taal gebruikt als tekst voor lekkere muziek groeit nog steeds. De onafhankelijke website Streektaalmuziek in Nederland registreert al deze streektaalgroepen en individuele -artiesten; bekende en minder bekende. Dat gebeurt aan de hand van informatie uit vele bronnen. Vanaf eind 1996 zijn er meer dan 2000 streektaalartiesten en -groepen vastgelegd. Een aantal om even bij stil te staan. Zeker omdat anderhalf jaar geleden de teller nog maar 1500 aanwees. De belangrijkste gegevens van de artiesten zijn aangegeven, evenals discografie en internetlink. Persartikelen lichten de informatie op deze online-encyclopedie verder toe. De afgelopen week is de 2000-ste streektaalgroep geregistreerd. Het is het gemengd koor 'Ons Genoegen' uit Oldeholtspade (Fr), **dat zingt in het Stellingwerfs**. De teller loopt echter gewoon door. Andere artiesten en groepen staan al weer in de wachtrij om geregistreerd te worden.

De stand per provincie is op dit moment:

Provincie Zangers - groepen Percentage: Limburg 795 39,9%; Friesland 395 19,8%; Noord-Brabant 265 13,3%; Groningen 170 7,4%; Gelderland 102 5,1%; Drenthe 87 4,4%; Overijssel 86 4,3%; Zeeland 62 3,1%; Noord-Holland 28 1,4%; Zuid-Holland 16 0,8%; Utrecht 5 0,3%; Flevoland 2 0,1%; Nederland 2013 100,0%

Alle artiesten die vanaf 1950 met deze zangvorm bezig waren, worden op de site geregistreerd. Sommige artiesten zijn al sinds dat jaar actief. Anderen passeren als muzikale eendagsvliegers. Maar allen hebben ze één ding gemeen: zij zingen in streektaal. Nadere informatie over de website, de registratie en streektaalmuziek in Nederland kunt u krijgen bij: Joop van den Bremen, Bizetlaan 9, 4384 KP Vlissingen, telefoon: (0118) 470394, e-mail: vdbremen@zeelandnet.nl of streektaalzang@zeelandnet.nl

Zie verder de site via [Zeelandnet](#) of [Wanadoo](#)

Mit daank an Chris

Winterreise

*"Ma'k jim een cyclus van zwaarmoedige gedichten heuren laoten?
Ik vien ze mooier as alle aanderen en bin d'r wis van dat jim ze ok hiel aorig vienen zullen."*

Iene van de hoogtepunten uut de meziekliteratuur die deur de jaoren et meerste indrok maekt het is de cyclus van 24 gedichten

Winterreise

van Wilhelm Müller (1794-1827) en op meziek zet deur Franz Schubert (1797-1828)

Veurige maonden hawwe de eerste riegel van de 24 gedichten. Disse keer et dattiende vas.

Die Post

Von der Straße her ein Posthorn klingt.
Was hat es, daß es so hoch aufspringt,
Mein Herz?

Die Post bringt keinen Brief für dich.
Was drängst du denn so wunderbarlich,
Mein Herz?

Nun ja, die Post kommt aus der Stadt,
Wo ich ein liebes Liebchen hat,
Mein Herz!

Willst wohl einmal hinüberseh'n
Und fragen, wie es dort mag geh'n,
Mein Herz?

De post

Op 'e straote klinkt een posthoorn.
Wat brengt hi'j, waarom zoe'n lewaai,
mien hatte?

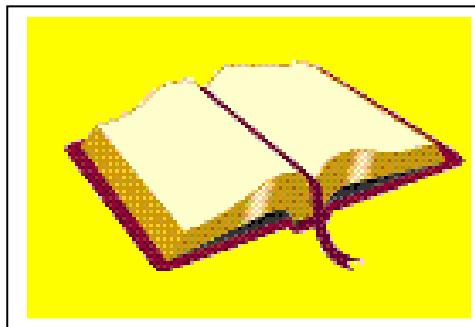
De post brengt jow gien brief.
Vanwaor dan die wonderlike drang,
mien hatte?

Now ja, de post komt uut de stad,
waor ik een hiel lief maegien ken,
mien hatte!

Wi'j' wel es ienkeer veerder kieken,
en vraogen, hoe as 't daor toegaot,
mien hatte?

Aanderemaond in disse riegel: **Et oolde heufd (Der greise Kopf)**

De Stellingwarver Biebel

Now, alle tekst uut de 'Nieuwe Bijbelvertaling (NBV) is roegweg overzet in et Stellingwarfs...! De hiele Biebel is now dus beschikbaar in de eigen streektael.

Doe we alle boeken en Testamenten annenneer plakt hadden hawwe:

Pagina's: 2.035

Woorden: 921.591

Tekens (excl. spaties): 4.217.926

Tekens (incl. spaties): 5.088.101

Alinea's: 53.556

Regels: 99.106

Dat hewwe niet naoteld mar MS-Word zee zoks en wi'j geleuven et vot-en-daoliks.

Oons vertaelmesienegien het now alle woorden die we bruukt hebben op alfabet iene veur iene onder mekeer zet. Een woord dat al eerder veurkwam het hi'j weglaoen zodat alle woorden now unifiseerd op 'e riegel staon. We gaon now mit de vinger langs al disse woorden en kieken die nao mit et Stellingwarfs Woordeboek. Woorden (en ofleide woorden) die daar niet in veurkommen wodden appatzet en daar zuken we drekt of laeter een aander woord of betekenis veur op. Woorden en uitdrottings die anders moeten veraanderen we now in ienkeer deur de hiele Biebel, te minste daar waar dat past. Hier biwwe wel weer een peer maanden mit onder de pannen.

As disse ronde klaor is dan zetten we de woorden twee an twee en kieken we as dat allemaole wel klopt. Dan ok nog es etzelde mit drie woorden. Bi'j slot van zaake moe'we 'm nog een keer of wat gewoon deurlezen om te kieken as d'r dingen nog beter of mooier kunnen. Mar now eerst disse klus mar weer ofwarken.

Now, bi'j'm weer hielendal op de hoogte mit wawwe tussen et gewone wark deur, daon hebben en an 't doen binnen.

Tot de aandere maand mar weer.

f&p

Angst is de drijfveer voor religie

Wi'j' reageren op disse stelling of wi'j aanders wat An de liende hangen...? Dat kan in 't Nederlaans, et Fries of – bi'j veurkeur – in 't Stellingwarfs. Veur de aorigheid mag et vanzels ok nog wel es wat een aander taeltien wezen. Et gebruik van niet-Stellingwarfse bi'jdregen wodt trouwens wel een betien in de haand holen. Opsturen naor: info@stellingwerfs-eigen.nl

Et archief van dit maondblad kuj' vienen op www.stellingwerfs-eigen.nl

Aj' dit blattien niet meer in je aemelbusse hebben willen of weej' nog iene die 't misschien ok (graeg) lezen wil, doe dan mar even een berichien naor info@stellingwerfs-eigen.nl

Et is de bedoeling dat iederiene die wat te schrieven het (een appatte tekening of foto mag ok), dat opsturen kan (in Word-fermaot) en dat et dan zonder vorm van redaktie altied en zonder korrekte(*) plaetst wodt. Altied, wil in dit geval zeggen, ja altied, behalven as et bi'jglieks vluken, schellen, raozen, tieren of dat soorte van rarigheid is zoas dat in de daegelikse ommegang mit mekeer ok niet gebrukelik is. Mar et moet - an de aandere kaante - wel wat lieden kunnen... Een betien reklame, bi'jglieks je eigenmaekte sjem anpriezen of je bedrief gewoon es in de kiekerd zetten, kan ok mar et moet vanzels niet alliend een adverteensieblad wodden.

() Aj' liever hebben dat de roegste schrieffouten d'r even uuthaeld wodden dan moej' dat even angeven.*

Et is de bedoeling dat alleman kaant-en-klaore stokken of stokkies opstuurt. Et ienige wat de redaktie d'r an dot is et in- en annenneer plakken, wat deengies in rebrieken bi'jenneer zetten, et iedere maond as aemel rondsturen en et as archief op internet beweren en daor ok beschikber maeken om een nommer naor je toe haelen te kunnen (downloaden) as een dokement in DOC- en PDF-fermaot. De voertael is Stellingwarfs (vanzels) mar Fries, een stokkien Nederlaans of een aandere - veur oons - leesber taeltien mag ok wel een keer. As et mar wel raekvlakken het mit wat d'r op tael- of kultuurgebied leeft in Stellingwarf.

PAS OP: Iederiene stuurt veur 100% eigen verantwoordelikhied wark in..! Dat gelt liekewel inhoordelik as veural ok mit et oge op auteursrechten...! De redaktie/uutgever nemt hier giener-tied verantwoording veur mar schoeft die deur naor de instuurder. De grootte van een dokement het binnen roeme greenzen, gien beparking.

Mittenneer en veurenneer

* Aende *